

SJUKHUSFYSIKERN

INFORMATION FRÅN SVENSKA SJUKHUSFYSIKERFÖRBUNDET - SEKTION INOM
SVERIGES NATURVETAREFÖRBUND, BOX 36, 131 01 NACKA.
TEL: 08/716 28 80

Nr 4 1981

Innehåll:

SN:S ÅRSMÖTE

LAGEN OM RADIOAKTIVA
LÄKEMEDEL

KONFERENSER

KURT LIDÉNS PRIS

REMISS

NORDFORSK

NYA TJÄNSTER

ÅRSAVGIFTEN

Vid Naturvetareförbundets årsmöte diskuteras bland annat hur SACO/SR kan påverkas av Läkarförbundets planerade utträde ur förbundet. Det kan för SN:s del innebära både för- och nackdelar. En kort rapport från årsmötet ges i detta nummer.

Vid årsskiftet träder den nya lagen om radiofarmaka i kraft utan att någon verkar veta hur den skall tillämpas. Detta kommenteras i ett inlägg från Bert Sarby.

Nya tjänster för sjukhusfysiker inrättas i en jämn ström. I detta nummer annonseras två tjänster. En i Västerås och en i Göteborg.

MEN DOKTORN,
SKULLE DET INTE VARA
ENKLARE MED EN
GAMMAKAMERA?

Nuclear Diagnostics
experten i nuclear medicin

Lagen om radioaktiva läkemedel

KONSEKVENSER, ANSVARSFÖRHÅLLANDEN OCH BYRÅKRATISKA PROBLEM

I SJUKHUSFYSIKERNs första nummer detta år har Karl Johan Vikterlöf gjort en utmärkt sammanställning om den nya lagen om radioaktiva läkemedel som träder i kraft 1 januari 1982 med vissa övergångsbestämmelser till 1 april 1982. Artikeln ger en detaljerad insikt i ändamålet med den nya lagen, bakgrunden till att den instiftas samt remissinstansernas synpunkter.

I sammanfattningen till artikeln framhålls att det måste till en samordning mellan de två berörda myndigheterna, socialstyrelsen och strålskyddsinstitutet, för att förenkla tillståndshandläggningen och tillsynen av lagen. Vidare sägs att lagen kommer att innehålla sådana milda formuleringar och övergångsbestämmelser att den bör kunna realiseras utan stora besvär för de som arbetar inom området.

ÖVERGÅNGSPROBLEM

Man kan nu fråga sig när det bara återstår några dagar tills den nya lagen träder i kraft om det trots allt inte kommer att bli besvärande övergångsproblem på vissa sjukhus. När lagen senare under detta år utkommit från trycket (10 juli 1982) tycks nämligen vissa paragrafformuleringar ha skärpts. Några försök till samordning mellan

ovannämnda myndigheter verkar inte ännu ha kommit till stånd. Socialstyrelsen förefaller inte heller själv ha gjort några förberedelser eller skaffat sig någon kompetens för att underlätta införandet av den nya lagen.

PROBLEM FÖR FORSKNINGSPROJEKT

Isotopkommittén vid Huddinge sjukhus har bedömt att det inte torde bli några problem inom sjukhuset för den rutinmässiga isotopdiagnostiken (här blir det leverantörerna som får bekymren i stället). Kommittén har däremot kraftigt reagerat mot de kategoriska formuleringar lagen har beträffande kliniska forskningsprojekt. Av lagens paragraf 9 framgår:

"Kliniska prövningar av radioaktiva läkemedel och andra undersökningar på människor i forskningssyfte med sådana läkemedel får ske endast efter tillstånd av socialstyrelsen om inte regering eller efter regeringens bemyndigande socialstyrelsen föreskrivit annat".

Isotopkommittén vid Huddinge sjukhus har därför i brev 22 september 1981 till socialstyrelsen efterlyst isotopkommittéernas framtida roll, deras ansvarsförhållanden och samverkan med socialstyrelsen. I brevet framhålls vidare att isotopkommittén har lång erfarenhet av att regelmässigt bedöma ansökningar av forskningsprojekt som innefattar användning av radioaktiva substanser samt att lokala kontrollrutiner etableras för dessa substanser. Isotopkommittén efterlyser därför i vad mån vissa välkända radioaktiva substanser, som uppräknas i särskild bilaga, kan undantagas från bestämmelsen om tillstånd från socialstyrelsen enligt lagens § 9, om det underkastas relevant lokal

kontroll. Kommittén önskar även besked om den kan bemyndigas att självständigt avgöra vilka forskningsprojekt som i så fall i fortsättningen kan godkännas lokalt och vilka som skall vidarebefodras till socialstyrelsen.

Något svar på ovanstående brev har ännu ej kommit från socialstyrelsen. I stället har socialstyrelsen i brev bl a till isotopkommittéerna av 27 oktober 1981 meddelat hur övergångsbestämmelserna till den 1 april 1982 skall tillämpas. Där uttalas:

"Vid anmälan av beredning och användning av radioaktiva läkemedel i samband med klinisk prövning eller annan undersökning på människor i forskningssyfte krävs uppgifter motsvarande punkterna 1, 2 och 3 ovan. Vidare krävs en kortfattad beskrivning av undersökningens syfte, försöksuppläggning och omfattning samt uppgift om ansvarig läkare".

DELEGERING

I Sverige pågår ett stort antal forskningsprojekt med radioaktiva substanser på frivilliga försökspersoner och patienter. Ett stort antal av dessa projekt är triviala när det gäller riskbedömning och etisk bedömning och många isotopkommittéer har långvarig erfarenhet av granskning och tillståndsgivning av dylika ärenden. Projekten rör oftast studier på små grupper av försökspersoner (5-10 personer) och omfattar välkända föreningar baserade på tritium, kol-14 och vissa gammastrålande nuklider, vilka administreras per os eller intravenöst. Om socialstyrelsen inte finner någon form att delegera till isotopkommittéerna att själv-

ständigt bedöma dylika, enkla ärenden blir konsekvensen en byråkrati som blir tidskrävande, arbetskrävande och irriterande. Frågan är om det går att få socialstyrelsen att ha förståelse för ovanstående eller om lagen skall tolkas ordagrant i sin § 9?

Förmodligen blir det störningar även inom den rutinmässiga isotopdiagnostiken eftersom leverantörerna inte kommer att hinna få samtliga sina produkter, som i dag används i sjukvården, godkända av socialstyrelsen före 1 april 1982.

Bert Sarby

Årsavgift

Det hände sig någon vecka före jul att kassören i Sjukhusfysikerförbundet utsänder ett påbud att alla medlemmar i Sjukhusfysikerförbundet skall betala årsavgiften.

Påbudet kommer att sändas till dig personligen tillsammans med ett inbetalningskort. Avsikten är att medlemmarna skall utnyttja inbetalningskortet för att betala sin avgift. På detta sätt undviker man obehagliga påminnelser från kassören om sina skyldigheter visavi förbundet.

Kurt Lidéns pris

Svensk förening för radiofysik delade i år för första gången ut Kurt Lidéns pris. Priset utdelas till någon person som under året på ett förtjänstfullt sätt främjat den radiofysiska vetenskapens utveckling och tillämpning.

Priset tilldelades i år *Per Nilsson* för hans insatser vid utvecklingen av en teknik för mikrovågsinducerad hypertoni i ytliga humana tumörer. En del av arbetet presenterades vid föreningens förhandlingar vid årets riksstämma.

Remiss

Förbundet har från SSI fått på remiss förslag till meddelande om kompetenskrav hos föreståndare vid ansökan om tillstånd enligt strålskyddslagen för arbete med medicinsk röntgendiagnostik.

SSI har för avsikt att införa strängare krav på kompetensen hos föreståndarna inom diagnostisk radiologi. De föreslagna kompetenskraven medför bl a att enhetligare organisationsformer krävs för strålskyddsarbete inom diagnostisk radiologi.

Styrelsen är tacksam för synpunkter på denna remiss före 1982-01-01.

SN:s årsmöte

Naturvetareförbundets årsmöte hölls planenligt den 28 november i Stockholm. Sjukhusfysikerna var representerade genom Bertil Axelsson, Bo Jung, John Svedberg och Christer Ytterberg.

Årsmötet var uppdelat i två sessioner. Under förmiddagen behandlades motioner och förslaget till facklig målsättning i grupparbeten och eftermiddagen inleddes med anförande av SACO/SR:s ordförande Göran Kalin och därefter följde de egentliga årsmötesförhandlingarna.

GÖRAN KALINS ANFÖRANDE

DALIG EKONOMI

SACO/SR:s ordförande behandlade i inledningen av sitt anförande SACO/SR:s dåliga ekonomi. Den beror dels på Rainers intensiva portohöjande, dels på ökade kostnader för SACO/SR:s kansli. Om läkarna gör allvar av sitt hot att utträda ur SACO/SR kommer ekonomin även att försämrats beroende på att inkomsterna minskar mer än utgifterna.

NYA PROGRAM

Inför nästa års kongress arbetas det med en rad program. Det forskningspolitiska programmet presenterades vid ett symposium nyligen och rönt positivt gensvar både från

representanter för regering och opposition. Arbeta pågår dessutom med ett arbetsmarknadspolitiskt program som bl a behandlar den överutbildning som nu sker för vissa yrkeskategorier och diskuterar möjligheterna att använda vidareutbildning av personal för att komma till rätta med de förändringar som är nödvändiga. Dessutom kommer program som behandlar chefernas ställning samt en debattskrift om pensioner att presenteras.

LÄKARNAS UTTRÄDE

Som bekant anser läkarna att de inte fått tillräckligt stöd från SACO/SR och skall därför begära sitt utträde. Enligt Kalin gav det sätt konflikten fördes på föga möjligheter för SACO/SR att stödja mer än man gjorde. Läkarna vill ha större möjligheter att slåss för egna specialbestämmelser även om SACO/SR-K skriver på ett avtal.

Vid SACO/SR:s representantskaps möte nyligen beslöts tillsätta en utredning som skall se över arbetsfördelningen inom SACO/SR, exempelvis fördelningen mellan kartellerna och förbundet centralt. Det är nu t ex nödvändigt med ja från SACO/SR centralt, SACO/SR-K och SACO/SR-S för att kunna gå i konflikt. Det är möjligt att det blir för många spärrar inbyggda och att SACO/SR-K skulle kunna gå i konflikt utan att dra in övriga. Det förutsätter då att konfliktkassan som nu är gemensam delas upp. Eventuellt kan stadgarna även ändras så att kartellerna endast träffar rekommendationsavtal och att förbunden sedan får bestämma om de skall skriva på eller ej. För att införa sådana förändringar måste man

emellertid komma överens med arbetsgivarsidan och de kan väntas vara föga intresserade av förändringar. Dessutom kan arbetsgivaren koppla ihop avtalen utan att facket kan göra mycket åt det.

Slutligen konstaterade Kalin att läkarna förmodligen skulle förlora mer på utträde än SACO/SR.

FRÅGOR

Efter Kalins anförande gavs möjlighet att ställa frågor. Man tog då bl a upp hur viktigt det är att SACO/SR bevakar vad som skrivs i motioner och propositioner till riksdagen eftersom där i de stora paketen kan dölja sig små förändringar som direkt påverkar enskilda grupper.

Frågor ställdes dessutom om löntagarfonder och skattereformen men någon direkt information om SACO/SR:s syn på dessa frågor var svårt att extrahera ur svaren.

FACKLIG MÅLSÄTTNING

Större delen av årsmötet upptogs av diskussioner kring styrelsens förslag till facklig målsättning. Det har tidigare presenterats i NATURVETAREN.

I den allmänna delen föreslogs komplettering med att förbundet aktivt skall följa utvecklingen och införandet av ny teknik och därvid ta till vara naturvetarnas intressen.

Under avsnittet utbildning skall man stärkare trycka på

engagemanget i forskningen, speciellt då vad det gäller framtidsfrågor.

Under avsnittet arbetsmarknadsfrågor betonades vikten av att naturvetarna marknadsför sig bättre och därmed visar att vi behövs. Förbundet skall dessutom arbeta för att fackmässiga kunskaper ställs som krav vid tillsättning av olika tjänster och att FOU-resurserna bibehålls och förstärks inom landet. Man skall också eftersträva mera samarbete med andra fackförbund.

Beträffande lönefrågor delade inte majoriteten styrelsens syn att ingångslönen inte är lika central som slutlönen. Ingångslönen ansågs lika viktig eftersom det kan bli svårt att förhandla upp tjänster som ligger lågt från början. Det rådde delade meningar om huruvida de största resurserna skulle satsas på centrala eller lokala förhandlingar.

Styrelsen fick i uppdrag att omarbete den fackliga målsättningen med hänsyn till de synpunkter som fördes fram.

Nästa nummer

Nästa nummer av SJUKHUSFYSIKERN beräknas utkomma vecka 12 1982, varför deadline blir 1982-03-15.

Bidrag kan - som tidigare - sändas till:

Bertil Axelsson
Avd för sjukhusfysik
Karolinska sjukhuset
Box 60500
104 01 STOCKHOLM

När det gäller

Skelett- scintigrafi

en oöverträffad kombination

Teceos[®]

(DPD)

Ny fosfonatförening med högre skelettupptag och bättre stabilitet än MDP

Tecegen[®]

(teknetiumgenerator)

Lättanvänd generator i ett flertal storlekar med utomordentligt strålskydd

1) Nosslin, In Abstracts of the 19th International Annual Meeting of the Society of Nuclear Medicine Bern 1981.

2) Efsing och Cederqvist, Svensk Förening för Nuklearmedicin 18—19 september 1981.

**Behring
Diagnostics**

Hoechst

Svenska Hoechst AB, BOX 42026, 126 12 Stockholm, Tel. 08-19 00 60

Ny tjänst i Västerås

Till Centrallasarettet i Västerås söks ännu en sjukhusfysiker. Befattningsbeskrivningen är ännu inte fastställd. Det är heller inte helt säkert om det blir en sjukhusfysiker eller en biträdande sjukhusfysiker. Tjänsten annonseras dock som bitr sjukhusfysiker.

CENTRALLASARETTET I VÄSTERÅS

BITRÄDANDE SJUKHUSFYSIKER

Ref nr 1/82

- PLACERING: Radiofysikavdelningen, Centrallasarettet
- HUVUDSAKLIGA ARBETSUPPGIFTER: Svara för den radiofysikaliska verksamheten inom röntgendiagnostiken i Västmanlands län. Därutöver ingår arbetsuppgifter inom strålterapi och nuklearmedicin.
- KVALIFIKATIONER: Enligt avtal. Speciellt avseende fästes vid kunskaper i röntgendiagnostikens fysik och strålskydd.
- LÖN: Enligt avtal. Latitud K 32 - K 40. Inplacement sker efter kvalifikation.
- TILLTRÄDE: Efter överenskommelse.
- UPPLYSNINGAR: Sjukhusfysiker Börje Sjöholm, tfn: 021-16 30 00.

Ansökan försedd med ref nr ställes till Personalavdelningen, Centrallasarettet, 721 89 VÄSTERÅS och skall vara inkommen senast den 27 januari 1982.

Kom ihåg...

... när ni söker till Västmanlands läns landsting. Sänd er ansökan till den aktuella förvaltningen. Ansökan skall åtföljas av meritförteckning och betygsavskrifter. Av läkare utfärdat tjänstbarhetsintyg enligt fastställt formulär avlämnas vid anfordran. Om ni önskar tillgodoräkna tidigare tjänstgöring vid inplacering i löneklass, skall ni ange detta i er ansökan.

Västmanlands läns
LANDSTING

Konferenser

APPLICATION OF PHYSICS TO MEDICINE AND BIOLOGY

Vid International Centre for Theoretical Physics i Trieste, Italien, anordnas 30 mars - 3 april 1982 en konferens om "Application of physics to medicine and biology". Konferensen stöds bl a av IAEA och UNESCO och arrangeras av en kommitté ledd av Professor G. Alberi.

VETENSKAPLIGT PROGRAM

Det vetenskapliga programmet kommer bl a att behandla; radioterapi med tunga partiklar, nya radiodiagnostiska metoder, ultraljud, termoterapi och termografi, laser i medicinen och ljusspridning, fysik i fysiologi, kärnmagnetisk resonans.

Dessa ämnen kommer att behandlas av inbjudna talare. Den som önskar kan presentera något arbete inom ovan nämnda områden och göra det vid den posterutställning som arrangeras samtidigt. Abstract skall vara arrangörerna tillhanda senast 1 februari 1982.

ANMÄLAN

Anmälan kan göras till International Centre for Theoretical Physics, P.O. Box 586, MIRAMARE, I-34100 TRIESTE, Italy, före 31 december 1981.

Ingen registreringsavgift behöver erläggas. Anmälningssblankett och ansökan om rum kan fås via Bertil Axelsson, Karolinska sjukhuset, telefon: 08-736 2234.

THIRD WORLD CONGRESS OF NUCLEAR MEDICINE AND BIOLOGY

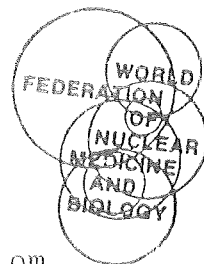
Kongressen anordnas av World Federation of Nuclear Medicine and Biology i Paris 29 augusti - 2 september 1982. Det anordnas också Precongress Teaching Courses som skall behandla Radioimmunoassay Design and Quality Control, Thyroid Diseases and Nuclear Imaging.

VETENSKAPLIGT PROGRAM

Det vetenskapliga programmet kommer bland annat att behandla Radiopharmaceuticals, Radioimmunoassay, Clinical applications, Instrumentation, Nuclear and Nonnuclear Investigations, Radiobiology, Health Physics, Dosimetry, Economics and Management. I anslutning till kongressen kommer naturligtvis även att ordnas en omfattande utställning.

ANMÄLAN

Ytterligare information om kongressen kan beställas från World Federation of Nuclear Medicine and Biology, B.P. 28, F-91403 ORSAY, France. Abstracts bör vara insända senast 1981-12-01, men kan även insändas senare.

Solco har nu ett komplett program Tc-99m-reagenser för diagnostik med gammakamera:

Solco ® HIDA	För lever- och gallvägsscintigrafi (Cholescintigrafi)
Solco ® DISIDA	För lever- och gallvägsscintigrafi (Cholescintigrafi)
Solco ® MDP	Skelettscintigrafi
Solco ® MAA	Lungperfusionsscintigrafi, isotopvenografi
Solco ® ALBU-RES	Lever- och mjältscintigrafi
Solco ® PHYTATE	Leverscintigrafi
Solco ® DTPA	In-vivo märkning av röda blodkroppar, isotopangiografi, hjärnscintigrafi, njurstudier, pediatrik nukleär medicin
Solco ® DMSA	Statiska njurstudier
Solco ® LYMPHOSCINT	Lymphscintigrafi
Solco ® HSA	Dynamiska vaskulära och blodpolstudier

Scanflex Medical AB

BOX 262 · 183 23 TÄBY
Telefon 08-758 88 85
Telex 14109

Nordforsk

FORTSATTA DISKUSSIONER OM PERSONDOSIMETRI

Vid ett möte i Nordforsks regi har diskussionerna om den framtida persondosimetrin fortsatt. Diskussionen kan i korthet sammanfattas sålunda:

1. Enligt ICRP's rekommendationer faller största delen av sjukvårdens radiologiska personal utanför den kategori för vilken individuell dosimetri krävs men mätningar är ändå motiverade av personalpsykologiska skäl.
2. En enhetligare mätmetod och klara principer för omräkning av dosimeterdos till persondos krävs.

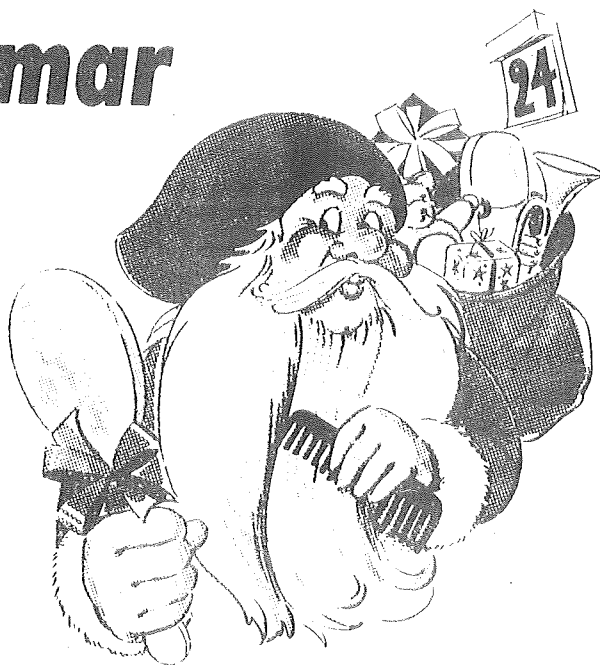
3. Sammanställning av extern-
dos och internkontaminering
bör övervägas liksom bety-
delsen av fingerdoser.
4. TL-dosimetrins försteg
framför filmdito beror i
hög grad på om man kan göra
administrativa vinster.
5. En utredning om administra-
tiva rutiner vid person-
dosimetri är önskvärd.

Arbetsgrupper tillsattes för
att bearbeta punkterna 2 och
3 (Flatby, Toivonen, Arvidsson)
samt punkt 5 (Leitz, Skretting,
Sundbom). Korta betänkanden
med riktlinjer för kommande
arbeten väntas inom två måna-
der.

Bertil Arvidsson

***Julen närmar
sig...***

Tillfälle!!!

Ge en SJUKHUSFYSIKER i julkapp!

särklassig komfort.

Sahlgrenska sjukhuset

BITRÄDANDE SJUKHUSFYSIKER

Ref nr 1407/81

1 vid Radiofysiska centrallaboratoriet, stråldosimetriavdelningen.

Lön enligt lönegrad K 37.

Arbetsuppgifter: Inom ramen för avdelningens verksamhet tillhandahålla sjukvården fysikalisk expertis, särskilt avseende dosimetri och strålbehandling. Kvalifikationer: Enligt specialbestämmelser CAL 80 nr 2 och medicinalstyrelsens cirkulärskrivelse 1958-12-11.

- Teoretisk utbildning helst motsvarande doktorsexamen i ämnet radiofysik. Den praktiska radiologiska tjänstgöringen inom sjukvården bör omfatta minst 3 år efter grundexamen. Erfarenheter av dosimetrisk verksamhet, strålbehandlingsapparaturl och kliniska bestrålningsmetoder är särskilt meriterande. Uppllysnings: Professor Holger Sköldbora, tel 031-60 13 55.

Befattningen ledigförklaras under förutsättning att nuvarande innehavaren erhåller annan tjänst.

För anställningen gäller i avtal fastställda villkor.

Sökande som önskar inplacering i högre löneklass än begynnelaelöneklassen skall anmäla detta i sin ansökan.

Ansökan med meritförteckning och betygsavskrifter skall vara inkommen senast den 11 januari 1982 till Personalsektionen, Sahlgrenska sjukhuset, Medicinaregatan 2, 413 45 GÖTEBORG.

SJUKVÅRDSFÖRVALTNINGEN I GÖTEBORG